

Kúria

v é g z é s e

Az ügy száma: Bfv.I.147/2021/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt a tanács elnöke,
Dr. Gimesi Ágnes előadó bíró,
Dr. Schmidt Péter bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2021. július 6.

Az ügy tárgya: kiskorú veszélyeztetésének büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terheltek
(Terhelt1 és társa)

Elsőfok: Gyöngyösi Járásbíróság, 2020. február 25.,
ügyszám számú ítélet, tárgyalás

Másodfok: Egri Törvényszék, 2020. június 26.,
ügyszám1 számú ítélet, tanácsülés

Harmadfok:

Az indítvány előterjesztője: egyéb érdekelt1

Az indítvány iránya: a terheltek terhére

Rendelkező rész

A Kúria a kiskorú veszélyeztetésének büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a egyéb érdekelt1 által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv Gyöngyösi Járásbíróság ügyszám számú, illetve az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság ügyszám1 számú ítéletét – mindkét terhelt vonatkozásában – hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Gyöngyösi Járásbíróság a 2020. február 25. napján megtartott tárgyaláson meghozott ügyszám számú ítéletében Terhelt1 I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 4 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetében [Btk. 208. § (1) bekezdés]. Ezért őt – halmazati büntetésül – egy év hat hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását két évi próbaidőre felfüggesztette. Terhelt2 II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 4 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetében [Btk. 208. § (1) bekezdés]. Ezért őt – halmazati büntetésül – egy év hat hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását két évi próbaidőre felfüggesztette. Elrendelte mind a két terhelt pártfogó felügyeletét.

[2] A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére mindkét terhelt vonatkozásában megállapította, hogy az I. rendű, illetve a II. rendű terhelt legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

[3] A járásbíróság ügydöntő határozatával szemben az ügyészség jelentett be fellebbezést I. rendű és II. rendű terhelt terhére. Az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2020. június 26. napján meghozott ügyszám1 számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét mind a két terhelt vonatkozásában megváltoztatta és a cselekményüket a Btk. 208. § (2) bekezdés a) pontja szerint minősítette, valamint mellőzte a terheltek pártfogó felügyeletének elrendelését, egyebekben helybenhagyta.

[4] A jogerős ítéletben megállapított tényállás a Be. 650. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban irányadó. Az irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolásának bármely részében szereplő minden ténymegállapítást is, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (BH 2015.216.I., BH 2013.237., BH 2006.392.).

[5] Mindezek alapján a jogerős ítéletben megállapított tényállás lényege {Gyöngyösi Járásbíróság 4.B. 23/2020/3. számú ítélet [2]-[15] és [18] bekezdés}: Terhelt1 I. rendű terhelt alkalmi munkát végez, mely fizikai természetű segédmunka, ebből heti 30.000 forint, míg Terhelt2 II. rendű terheltnek munkahelye nincs, havi jövedelme a 89.000 forint összegű családi pótlék. A két terhelt a négy kiskorú gyermekét közös háztartásban élve, rendezett életkörülmények között neveli, az eljárás tárgyát képező cselekményen kívül nem merült fel adat arra nézve, hogy gyermekeiket bármilyen más magatartásukkal veszélyeztetnék.

[6] 2019. július 16. napján 10 óra 50 perc körül időben a cím5 szám alatti Lidl áruházba Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terhelt a 2008. február 5. napján született sértett1, a 2009. május 5. napján született sértett2, a 2011. október 13. napján született Terhelt1 terhelt1 és a 2014. szeptember 1. napján született sértett3 nevű gyermekeikkel bementek. A bejáratnál Terhelt2 II. rendű terhelt 2 darab Lidl feliratú szatyrot vett magához, a kisméretű bevásárló kosarat kk. Terhelt1 terhelt1, majd kk. sértett3 tolt, miközben édesanyja mellette sétált. Az üzletben a terheltek és a gyermekek egymáshoz közel mozogtak, mindannyian válogatás nélkül, lopási szándékkal pakolták az árukat a bevásárló kosárba. A zöldséges részlegnél Terhelt1 I. rendű terhelt nejlonzacskóba gyümölcsöt pakolt, míg Terhelt2 II. rendű terhelt és kk. sértett1 üres nejlonzacskókat szaggattak az állványról, de abba gyümölcsöt nem pakoltak. Ezt követően a család tovább pakolta a különböző termékeket a kosárba. Ezt követően Terhelt2 II. rendű terhelt a kosárban lévő termékeket két részletben egy üres nejlonzacskóba pakolta, eközben valamennyi gyermek és I. rendű terhelt szorosan körbeállta a bevásárlókosarat, ezzel takarta Terhelt2 II. rendű terhelt tevékenységét. Terhelt2 II. rendű terhelt a megpakolt zacskót a kosárba visszatette. Ezután a család a mirelit-hűtőkhöz ment, ahol II. rendű terhelt a Lidl feliratú szatyorba pakolta a kosárból a termékeket, eközben kk. sértett1 átvette a szatyrot Terhelt2 II. rendű terhelttől és azt tartotta, amíg abba édesanyja pakolt. 10 óra 59 perckor a család a chips-es sorra ért, ahol Terhelt2 II. rendű terhelten körbeállták a családtagok oly módon, hogy mellette állt Terhelt1 I. rendű terhelt, a másik oldalról kk. Terhelt1 terhelt1, szemből pedig a három lány. A gyermekek úgy mozogtak, hogy takarják édesanyjuk tevékenységét. Itt II. rendű terhelt a nejlontáskába összekészített termékeket a Terhelt1 I. rendű terhelten lévő oldaltáskába pakolta. Majd kk. sértett1 levette a hátizsákját, átadta édesanyjának, aki abba pakolta a Lidl feliratú szatyorba összekészített termékeket, a gyerekek eközben is takarták a tevékenységét. 11 óra 06 perckor kk. Terhelt1 terhelt1 édesanyja, a II. rendű terhelt háta mögé állt és karjait maga előtt keresztbe fonva folyamatosan jobbra-balra nézve figyelte, hogy észleli-e valaki a cselekményüket. Eközben kk. sértett2 folyamatosan úgy állt, hogy a háta és a rajta lévő nyitott hátizsák az éppen abba pakoló Terhelt2 II. rendű terhelt felé legyen. Kk. sértett1 az átlátszó nejlontáskában lévő árukat beletette a kk. sértett2 hátán lévő hátizsákba. Ezt követően II. rendű terhelt az egyik vállára tette a telepakolt rózsaszín mintás hátizsákot és elindultak az üzlet másik része felé. 11 óra 08 perckor a család beállt a kasszához, ekkor a telepakolt hátizsákot kk. sértett1 és kk. sértett2 hátán, illetve a telepakolt oldaltáska I. rendű terheltnél volt. A kasszasort I. rendű terhelt és a négy gyerek fizetés nélkül elhagyta, míg Terhelt2 II. rendű terhelt 1 üveg étolajjal, 3 flakon üdítővel és 1 darab Lidl feliratú nejlontáskával hátra maradt fizetni. Miután Terhelt2 II. rendű terhelt távozott az üzletből, őt a biztonsági őr megállította. A terheltek cselekményét

a biztonsági őr észlelte és őket tetten érte, valamint a rendőrséget értesítette. Az eltulajdonított termékekkel okozott kár 25.778 forint volt, ami visszavétellel megtérült.

[7] Terhelt1 I. rendű terhelt és Terhelt2 II. rendű terhelt azzal, hogy gyermekeiket bevonták a szabálysértés elkövetésébe, a kiskorú nevelésére irányuló kötelességüket súlyosan megszegték és a cselekmény során velük lévő kk. sértett1, kk. sértett2, kk. Terhelt1 terhelt1, valamint kk. sértett3 erkölcsi fejlődését veszélyeztették.

[8] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a egyéb érdekelt1 B.462/2020/1-I. szám alatt felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulatának ba) alpontja alapján Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű terheltekkel szemben bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől eltiltás érdekében, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.

[9] Érvelése szerint az alapügyben eljáró elsőfokú és másodfokú bíróság a terheltekkel szemben helytelen indokolással vetette el a Btk. 52. § (4) bekezdése alapján a foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazását.

[10] A Btk. 52. § (3) és (4) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezés történeti fejlődésének bemutatásával kifejtette, hogy a 2013. július 1. napjától – a kiskorú veszélyeztetése esetében 2015. december 1. napjától – 2017. december 1. napjáig terjedő, e büntetés alkalmazásának választhatóságával jellemezhető időszakban a Btk. 52. § (3) bekezdésének az 52. § (1) és (2) bekezdéstől független esetkörként értelmezve volt létjogosultsága. Ezzel ellenétes megközelítés a szabályt feleslegessé tette volna, hiszen az (1) és a (2) bekezdés addig is lehetőséget teremtett azoknak a foglalkozástól eltiltására, akik a szakképzettséget igénylő foglalkozás szabályainak megszegésével, vagy a foglalkozásuk felhasználásával követték el a bűncselekményt.

[11] A 2017. december 1. napjától hatályos szabályozás értelmében a Btk. 52. § (4) bekezdése szerint a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjét el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. A legutóbbi módosítást bevezető 2017. évi CXLIX. törvény a gyermekek fokozottabb védelmét célozta, amit a törvény címe is kifejez: „Egyes törvényeknek a gyermekek fokozottabb védelme érdekében szükséges módosításáról”. E jogszabály kötelezővé tette a kiskorú veszélyeztetése esetén is foglalkozástól eltiltás alkalmazását. A szabályozás alapjául szolgáló az Európa Tanácsnak a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális zaklatás elleni egyezménye, illetve az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU Irányelve sem fogalmaz meg az alapügyben eljáró bíróságok érvelésének megfelelő megkötést.

[12] Nem vitatta, hogy a Btk. 52. § (4) bekezdésének utolsó mondata lehetőséget teremt arra, hogy különös méltánylást érdemlő esetben a bíróság a foglalkozástól eltiltás alkalmazását mellőzze. Rámutatott arra is, hogy ez egy olyan mérlegelést igénylő körülmény, amely a felülvizsgálati eljárásban nem támadható. Ugyanakkor kifejtette, hogy a jogerős

ítéletből egyértelműen kiderül, hogy az eljáró bíróságok nem arra alapították a szóban forgó büntetés mellőzését, mert különös méltánylást érdemlőnek tartották volna az esetet, hanem kifejezetten arra, hogy a foglalkozástól eltiltást nem tartották lehetségesnek olyan személlyel szemben, aki nem felel meg a Btk. 52. § (1) vagy (2) bekezdésében írt feltételeknek. (Érvelése alátámasztására hivatkozott a BH 2020. 228. számú eseti döntésre.)

[13] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján a megtámadott határozatot változtassa meg, és mindkét vádlottat tiltsa el minden olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.

[14] A Legfőbb Ügyészség BF.109/2021/3. számú átiratában a egyéb érdekelt1 felülvizsgálati indítványát változatlan tartalommal fenntartotta. Indítványozta, hogy a Kúria a Gyöngyösi Járásbíróság ügyszám számú, illetve az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság ügyszám1 számú ítéletét a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont II. fordulata alapján változtassa meg és Terhelt1 I. rendű, valamint Terhelt2 II. rendű terheltet a Btk. 52. § (4) bekezdése alapján tiltsa el bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[15] A felülvizsgálati indítványra az I. rendű és II. rendű terhelt és a kirendelt védőik nem tettek észrevételt.

[16] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[17] A Kúria megállapította, hogy a egyéb érdekelt1 a jogerős ügydöntő határozattal szemben az I. rendű és II. rendű terhelt terhére a Be. 652. § (3) bekezdésében meghatározott törvényes határidőn belül nyújtotta be a felülvizsgálati indítványt.

[18] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. Felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság ügydöntő határozatában a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].

[19] A Be. 659. § (5) bekezdése értelmében ugyanis a Kúria a megtámadott határozatot – a Be. 659. § (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

[20] A egyéb érdekelt1 a felülvizsgálati indítványát a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára is alapította. E jogszabályhely értelmében felülvizsgálatnak van helye, ha a Btk. más szabályainak megsértése miatt a jogerős ítéletben törvénysértő büntetést szabott ki a bíróság.

[21] A következetes jogértelmezés szerint a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetés címén az olyan anyagi jogi szabály megszegése képez felülvizsgálati okot, amelynek alkalmazását a büntetés (intézkedés) meghatározása körében a törvény az ítélembíró számára kötelezően előírja, avagy korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétése miatt az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati lehetőséget. Ugyanakkor, amennyiben egy büntetés kiszabását vagy mellőzését a törvény lehetővé teszi, az nem lehet felülvizsgálat tárgya, hogy a bíróság az arra vonatkozó, egyébként a bíró mérlegelésére bízott döntést indokoltan vagy indokolatlanul hozta-e meg {BH 2020.228. [23]-[24]}.

[22] A jogerős ügydöntő határozatban a bíróság mindkét terhelttel szemben a Btk. 208. § (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő 4 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt szabott ki halmazati büntetést.

[23] A Btk. 52. § (4) bekezdése szerint a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjét el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. Különös méltánylást érdemlő esetben a foglalkozástól eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető.

[24] E jogszabályi előírás alapján a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjével szemben különös méltánylást érdemlő esetben a foglalkozástól eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető. A mellőzés oka azonban kizárólag különös méltánylást érdemlő körülmény lehet. Így felülvizsgálat tárgya nem lehet az, hogy a bíróság a különös méltánylást érdemlő ok meglétét helyesen állapította-e meg, továbbá az sem, ha a foglalkozástól eltiltás nem alkalmazása esetén a bíróság a különös méltánylást érdemlő ok megjelölését, illetve annak indokolását elmulasztja. Azaz kizárólag akkor állapítható meg a Btk. 649. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt felülvizsgálati ok, ha az alapügyben eljáró bíróság kizárja a különös méltánylást érdemlő ok megállapíthatóságát és ezt követően törvénysértő indokok alapján mellőzi a foglalkozástól eltiltás alkalmazását. Ezt a jogi okfejtést fogalmazza meg a BH 2020.228. eseti döntés is.

[25] Az alapügyben meghozott jogerős ítéletben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság indokolását elvetve kifejtette, hogy „...a Btk. 52. § (4) bekezdésében írt törvényi rendelkezés helyes értelmezéséből nem következik az az elsőfokú bíróság által tett megállapítás, hogy csak a szakértelmet igénylő foglalkozással rendelkező terheltet lehet a meglévő foglalkozásától eltiltani, ugyanakkor nem következik az a főügyészségi álláspont sem, hogy minden egyes kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjével szemben a foglalkozástól eltiltás kiszabása kötelező lenne. Ez az álláspont nem áll összhangban a Btk. 52. § (3) és (4) bekezdését érintő módosítás indokaival, annak céljával és hátterével, mely a fenti rendelkezéseknek a büntető anyagi jogszabályba történő beiktatását szükségessé tette, és egyben nem felel meg a módosítást követően is irányadó ítélkezési gyakorlatnak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Btk. 52. § (4) bekezdésében írt, speciálisan a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjével szemben kötelezően alkalmazandó foglalkozástól eltiltás nem írja felül a foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabásának a Btk. 52. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott törvényi feltételeket, csupán azt rögzíti, hogy a

foglalkozástól eltiltás kiszabásának a bírói mérlegelésen alapuló esetein túlmenően, amennyiben annak az általános törvényi feltételei fennállnak, a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjével szemben annak kiszabása kötelező.” Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2007. július 13. napján elfogadott A gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 2015. évi XCII. törvény alapján megállapította, a „Btk. fenti módosítását, amelynek nyomán a foglalkozástól eltiltás büntetés nemcsak a nemi élet szabadsága és a nemi élet elleni bűncselekmény elkövetőjével szemben alkalmazható, hanem a törvényi feltételek fennállása esetén kiszabható a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményt elkövetővel szemben. A fenti törvénnyel kihirdetett egyezmény 22. cikke alapján ugyanis az egyezmény aláírói kötelesek minden szükséges jogalkotási intézkedést megtenni annak a megbüntetésére, aki a gyermekkel szexuális zaklatást vagy szexuális tevékenységet szexuális célzattal megnézet, akár a gyermek abban való részvétele nélkül, mely magatartás alkalmas lehet a kiskorú erkölcsi vagy érzelmi fejlődésének veszélyeztetésére, így a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény megállapítására. A fentiek egyértelműen azt a jogértelmezést támasztják alá, hogy a Btk. 52. § (4) bekezdésében írt kötelezően alkalmazandó foglalkozástól eltiltás nem minden általános törvényi feltétel nélkül, továbbá nem minden kiskorú veszélyeztetése bűncselekményt elkövető terhelttel szemben alkalmazandó. Jelen esetben a vádlottakkal szemben a foglalkozástól eltiltás kiszabásának törvényi feltételei nem állnak fenn ...”.

[26] Így a jogerős ítéletben megfogalmazott indokolás értelmében a Btk. 52. § (4) bekezdésében megfogalmazott foglalkozástól eltiltás büntetést alkalmazás tekintetében nem követelmény, hogy az elkövető az eltiltás tárgykörébe tartozó szakértelmet igénylő foglalkozással rendelkezzen. Azaz az eltiltásnak nem előfeltétele a Btk. 52. § (1) bekezdés a) pontjában írt kritérium. A másodfokú bíróság ennek leszögezését követően két egymástól eltérő okot jelölt meg a foglalkozástól eltiltás mellőzése tekintetében. Egyrészt, foglalkozástól eltiltás „nem minden általános törvényi feltétel nélkül, továbbá nem minden kiskorú veszélyeztetése bűncselekményt elkövető terhelttel szemben alkalmazandó”. Az első hivatkozásának alapja, hogy az alkalmazhatóság körében a Btk. 52. § (1) és (2) bekezdésében írt feltételek meglétét is vizsgálni szükséges. Ez az érvelése azonban ellentétben áll azzal, hogy az elsőfokú bíróság erre vonatkozó jogi érvelését elvetette. A második hivatkozás alapjaként az Egri Törvényszék visszautalt az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2007. július 13. napján elfogadott A gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló egyezmény 22. cikkelyére, azonban álláspontját elmulasztotta részletesen indokolni.

[27] A fentiek alapján a Kúriának abban kellett állást foglalni, hogy a jogerős ítélet indokolása alapján a különös méltánylást érdemlő ok meglétét a jogerős ítélet kizárta-e, másként megfogalmazva megállapította-e a foglalkozástól eltiltás alkalmazásának indokoltságát és ennek ellenére törvénysértően mellőzte-e annak kiszabását. A már kifejtettek alapján a különös méltánylást érdemlő ok helytelen értelmezése, illetve a részletes indokolás elmaradása nem eredményezheti a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt felülvizsgálati ok megállapítását.

[28] A jogerős ítélet indokolása alapján a Kúria észlelte, hogy a bíróságok a foglalkozástól eltiltás alkalmazásának indokoltságát (szükségességét) nem állapították meg. Ugyanakkor a bíróságok a mellőzés indokát egyrészt a törvényi előírás helytelen értelmezésére alapították, azaz a nem alkalmazás törvényi okát törvénysértően jelölték meg. Emellett azonban a foglalkozástól eltiltás mellőzése körében a jogerős ítélet indokolása tartalmazza azt az érvet

is, hogy nem minden kiskorú veszélyeztetés elkövetőjével szemben van helye e szankció alkalmazásának és ennek alátámasztására a gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló egyezmény 22. cikkelyére hivatkozott, azaz érvelését a bűncselekmény jellegéhez kötötte. A Btk. 52. § (4) bekezdése a büntetés nem alkalmazása vonatkozásában nem tartalmaz a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményen belüli differenciálást és ilyen szempont a Btk. 52. § (1) és (2) bekezdéséből sem vezethető le. Így a jogerős ítéletben a másodfokú bíróságnak ez a vizsgálata – tartalma szerint – nem a Btk. konkrét jogszabályi rendelkezésén alapul, ebből következően kizárólag a Btk. 52. § (4) bekezdés 2. mondatában foglalt különös méltánylást érdemlő körülmény keretében nyerhet értelmezést.

[29] A Kúria lényegesnek tartja kiemelni, hogy az ítélet indokolása logikai egységet képez, így nem hagyható figyelmen kívül, hogy a másodfokú bíróság a terheltekkel szemben a pártfogó felügyelet intézkedés alkalmazását sem tartotta indokoltnak, amit azzal indokolt, hogy „Az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények körében feltárta mindazon tényeket és körülményeket, amelyek a fenti intézkedés elrendelésének a szükségessége ellen hatnak – eseti jellegű, alkalomszerű elkövetés, a gyermekek rendezett körülmények között, közös háztartásban nevelése a vádlottak részéről, tartósan büntetlen előéletük, megbánó magatartásuk. Fenti tények ellenében önmagában a cselekmény jellege nem teszi indokolttá azt a következtetést, hogy a próbaidő eredményes elteltéhez a vádlottak életvitelének rendszeres figyelemmel kísérése szükséges.”

[30] A különös méltánylás megállapítását megalapozó körülmények megállapításának és értékelésének helytállósága a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható.

[31] A Kúria a teljesség érdekében utal arra, hogy a jogerős ítéletben megállapított és így a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint tényként rögzíthető, hogy a terheltek kiskorú gyermekeiket tulajdon elleni szabálysértés elkövetésébe vonták be, ezzel a kiskorú nevelésére irányuló kötelességüket súlyosan megszegték és a kiskorú gyermekek erkölcsi fejlődését veszélyeztették. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a munkanélküli terheltek cselekményük során az élelmiszerboltban élelmiszert és vitamint tulajdonítottak el.

[32] A foglalkozástól eltiltás Btk. 52. § (3) bekezdésében és (4) bekezdés 1. mondatában megfogalmazott esetköre tekintetében közös szabály, hogy annak alkalmazása során a Btk. 52. § (1) és (2) bekezdésében írt feltételek vizsgálatának nincs helye és az eltiltás alkalmazása kötelező és az olyan foglalkozás gyakorlására vagy egyéb tevékenységre terjed ki, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végezné, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban állna. Ugyanakkor eltérés a szabályozásban, hogy a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetője esetében, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követte el az eltiltás kötelezően végleges hatályú, míg a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetője esetében a jogalkotó az eltiltás alkalmazását tette kötelezővé, de annak tartama a Btk. 53. § (1) bekezdése értelmében határozott idejű vagy végleges hatályú lehet. Így a kiskorú veszélyeztetése esetén e büntetési nem alkalmazása során a mérték meghatározása a bűncselekmény tárgyi súlyához, illetve a bűnösségi körülmények értékeléséhez igazodik. Ehhez kapcsolódik, hogy a Btk. 52. § (4) bekezdés 2. mondata különös méltánylást érdemlő esetben e büntetés mellőzésének a lehetőségét is megfogalmazza. Ez egyben azt is jelenti, hogy amennyiben a bíróságok a

foglalkozástól eltiltás alkalmazásának indokoltságát (szükségességét) megállapítják, akkor ezt követően állást kell foglalniuk annak tartama tekintetében. Ettől eltérő eset, ha a terhelt büntetőjogi felelősségét kiskorú veszélyeztetésében megállapítja a bíróság, de a foglalkozástól eltiltás kiszabását nem tartja indokoltnak és ezért különös méltánylást érdemlő okból mellőzi. Ez utóbbi esetben a büntetés mellőzése felülvizsgálati eljárásban nem sérelmezhető.

[33] Mindezek alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ítéletben a bíróságok nem sértették meg a Btk. más (kógens) szabályát, így a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt felülvizsgálati ok megállapításának a törvényi előfeltétele hiányzik.

[34] A Kúria megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok Be. 649. § (6) bekezdésében meghatározott eljárásjogi szabályt nem vétettek.

[35] A kifejtettek alapján a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdés alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés szerinti összetételben eljárva – a egyéb érdekelt1 által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a Be. 660. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

[36] A Kúria végzése elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja.

[37] A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. július 6.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró